

Fogaras: blvân. Catechismus. Mellyet
Deak & magyer nyelvöl Oláh nyelvöre fordítot

48 p.

Note 70 /Lebó K. I/803/

Unicum

Bibl. Bolza: Török-szavak

DE. FÁCULT. COPIE

1007 *szem. alut.*
luterus.

~~1007~~ a *Colma*
-ban 250 pont

360B. CATECHISMUS 250
Az az ;

A' keresztyéni Vallásnak és Hűtnek
Rövid kérdésekben és feleletekben foglaltatott,
szent írásbéli bizonyosságokkal mag-erő-
sítettet summája avagy veleje.

Mellyet
Deák és magyar nyelvből Olah-
nyelvre forditor.

F O G A R A S I I S T V A N.
Lugosi már az igazságot rész szerint
meg-ismet Olah Magyar Eccle-
siának lelki Pásztor.

2. *Timoth.* 3. v. 15.

Es hogy gyermekfégedtől fogva
tudgya a' Szent írásokat, mel-
lyek tégedet böltsé tehetnek
az üdvösségre &c.
(: ❧ :)

FEIER-VARAT Nyomtatott.
Brassai Major Márton által
1 6 4 8. észteendőben.

ELŐLJÁRO BESZÉD

A TE KENTETESSZ JÓ SZAGOS
TSELEKEDETEKVEL FENLŐ,
NEMES NEMZETES,

BARTSAIAKOS-
NAK.

Lugos és Kárántebes fő BANNYANAK;
Szörény Vármegyének fő IS PANNYA-
nak; kegyelmet, és békeiséget
kéván.

IGen helyesen mondgya nékem kivált-kép-
pen való fő Fautorom a' Szent Pál 1. Timot.
4 v. 1. &c. imez mondást: Az utolsó időben
némellyek elszakadnak az igaz hitről, kik
hitetű lelkekhez, és ördögi-tudományokhoz fi-
gyelmeznek; A' kiket Szent Péter és Judás
Apostol v. 18. Tsuffolloknak, és az ő fűtalan
gonosz-kévánságokban való jároknak mond-
lenni; Immár ha meg-gondoljuk a' Sz: Pál-
nak mondását, hol lehet nagyobb ördögi-tudo-
mány, mint az ember lelkének üdvösségére
tartozando eszközt meg vetni, s' annak
olvasásától

ELŐLJÁRO BESZÉD

3

olvasásától is sokakat Isten ellen meg-tiltani?
Hol lehet nagyobb ördögi tudomány, mint Isten-
től ki-adattól a' Profeták, és Apostolok által
meg-irattatott, s' e' szélyes világon ki prädikal-
tattatott, Istenes tudomant meg-vetni? és az
önnön magok már sokaknak porrá let, s' léendő
agyokból ki-koholtattatott emberi találmányo-
kat sokval-fellyeb a' Szent írásnál bört üllen.
Igaz keresztyéni hitnek ágazati helyet, mely
meg-erősítettet volna szent-írásbéli bizonyí-
gokval, élnek tsak a' sok Rosariumval avagy
inkáb spinetumval mely embernek lelket inkább
sértegeti hogy sem gerjeszti; a' sok Breviariū-
val hogy már brevis via az az: Rövid ut, de
mire kered? nem az égre, hanem a' kénra, a'
sok legeredákval avagy inkább ablegandakval.
De hol a' Catechismus? nints! hanem a' sok
Breviariumok, a' mellyekbē a' Szentekről va-
ló imáittságok vagynak, a' Szentek pedig nem
utunk nekünk az égre, hanem egyedül a' Chist-
us Joh. 10. v. 9 En vagyok az ut &c Igy azért
elhagyván a' kufőt, oly vermet ásnak mely-
ben nintsen viz. Jere. 2. v. 13. Semmire kel-
lőnek tartják tehát a' Sz: írást, holot a' Sz: írás
A2 Istenből

Istentől illetet, és hasznos a tanításra, a meg-jobbitásra, dorgálásra, egy szoval az üdvösségre. Meg-teczik tehát innen hogy valakik a Sz: irást, némellyektől meg-tiltyák, azok nem kívánnyák azoknak üdvösségeket, mégpenig aszt mondván: A Papoké az arany alma, az az: a Sz: irás ok vetekedgyenek az arany-alma felet; Nem különb ez, mint ha aszt mondaná valaki: Tsak a Papoknak kel az üdvösség másnak senkinek sem; Edes Idvőzítőnk miért intene minket az irásoknak tudakozására? mondván: Joh. 5. v. 39. Tudakozzatok az irásokat, mert azokban vagyon örök élet: Még ugyan gyermek korában kívántatnék az embert a Sz: irásra tanítani, a mint a Sz: Pál. 2. Tim. 3. v. 15. Igen Commendállyá a Timotheust, hogy gyermekségitől fogva tudta legyen a Sz: irást; Bizonyára mondom hogy a vak Sidok meg-haladnak minket, mert ok elsőben is a tanuló gyermeket a Sz: irásra fogják, ugy hogy: 5. s. 6. esztendő gyermek, már szépen olvassa a szent-irást; de láss nagy gorombaságot a mi Magyarink közöt, 20. avagy 25 némely esztendőszak-

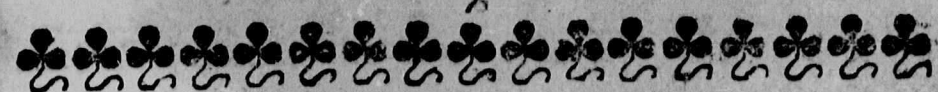
dős szakállós legyen is alig forgatot kezében élteben Bibliát. Mivel azért a Biblia, nem minden bokorba hever, és nagyobb költséggel jár, (ki vált-képpen a mi Országunkban) s annak felötte az hitnek ágazatiis nintsenek rövideden összefoglalva kérdésekben és feleletekben; Igy találták fel osztán az hitnek ágazatira való kérdéseket, és feleleteket tudni illik a Catechismust; mely Catechismust, amaz nagy boldog emlékezetű Fejér-Vári Professor ALSTEDIUS Uram, kis Bibliának mondvala lenni. Igy azért itilvén, sőt ugyan látván e kis Bibliát az az: a Catechismust méltónak és illendőnek lenni a gyermeki elméhez mely még igen gyenge, Imé tehetségem szerint Magyar nyelvből Olára, nem kitsiny munkával meg-fordítottam; Mellyet kigyelmednek is B. Ban Uram midőn meg-jelentettem volna, ottá mindjára fogad a ki-botsatásban való Patrociniumat, e két helyekben, ki-vált-képpen ugymint Lugos és Káránszabesben lévő, keresztény vallásu Scholáinknak s azokban tanuló iffiainknak hitökben való meg-erősítetésekre, mellyet az Ur talentomozzon-meg kigyelmed-

nek mind e' mostani életben s' mind pedig a
 más életben Adgya ő Felsége hogye mostan Ec-
 clesiánkhoz hűrből mutatot s' származat gyű-
 mőltsé foganatos legyen, hogy az iffiúság ugy
 épülheessen, hogy az ő igaz hűben való épületek
 elsőben-ű az URNAK tisztességére, s' az iffiu-
 ságnak telkenek üdvességére szolgállyon Vege-
 zetre adgya az UR hogye e' mostani Keresztény
 vallásu Scholainkhoz mutatot, s' mutatando
 Atyai Dajkalkodásának sengéje, inditson fel
 engemet is én általam Oláh nyelven már el-
 kezdet s' mostan pedig egyéb foglalatosságim
 miatt csak fűszegében marat Dávid Soliárinak
 m. 2 fordítására, s' annak utánna Isten s' a'
 Kegyelmed segítségével által azoknak Jövendő-
 ben Oláh nyelven nap fényre való ki-botsátá-
 sára, melyez ideig nem volt. Hogy így meg-
 tanulván az iffiúság az hűnek fundámento-
 mit, maga saját nyelven áldhassa, ditsérhesse
 az ő Teremtőjét; melyet mind a' két részről
 engedgyen-meg az UR Fiáért a' Jésus
 Christusért Amen.

FOGARASI ISTVAN.

CATEC.

CATECHISMVS

Atsaja ej atsaja;

Summa szau Meduha à uluitej si à kre-
 dinciej Christinaszkæ, kuprinse en En-
 treber), si Reszpunszurj szkurtæ; si ku
 adeveretury den szkriptura szven-
 tæ enterite.

Catechismus Latino, Ungarico, Walachicus
 Translatus operâ ac Studio Stephani Foga-
 rasi Symmista Oppidi Lugas. Anno 1647
 die 18. Decembri.

Den gurile à Porobotsilor mits, si szu-
 getorj de cice, (kari enke nu stiu grei.) aj
 orendit à dutse en vig Lauda ta
 Psal. 8. v. 3. Matt. 21. v. 16.

Kercile à Szkripturej Szventa ku nume-
 rûlesz saszedzets si sasze 66.

Kercile a Testamentumu- 1. De pre Roditura.
 Iuj Uckju esz Trejdzets 2. De pre jessitul den Æ-
 si nove. 39 giptus
 Alu Mojes esz tsints. 3. De pre Ceremonile à
 A 4 Levite-

Liviténilor. chuch, Sophonias, Hag-
 4. De pre begetura de geus, Zacharias Mala-
 szime à Dihaniej. chias.
 5. De pre dupleketura à Kerczile à Testamentu-
 Ledsiej. mului nov esz Doedzets
 Kercz de Historiesz do- si sapté. 27.
 szpredzetse. 12. Patru Evangeliomur. Sz-
 Una alu Josue una à Dsu- vent Mathe, Szvent Mark,
 detzelor, una alu Ruth, Szvent Lukáts, si Szvent
 Dox alu Samuel, Dox à Janos.
 Krajilor, Dox à Chronikaj *Faptele Apostolilor; Pa-*
 Una alu Esdras, una alu truspredzetse. 14.
 Nehemias, una à Estherej. *Kercz alu Szvent Paul*
Tsints kercz szkrisza pre Apostol.
versurj. Karte szkrisze la Romani,
 Alu Job, Kentetsele alu Da- la Corintheusi doe, la Ga-
 vid, Pieldele alu Salamon, laeieni, la Ephesiensi, la
 à Povesztutorilor, szau à Philippeni, la Coloffeni, la
 Popilor, kentetse à ken- Thessaloniceni, dox, la
 retselor. Thimotheus dox, la Titus
 Kerczile à Prorotsilor esz la Philimon, la Sidovi.
 sapteszpredzetse. 17. *Sapte kercz kjuza.*
 Esajas, Jeremias, si plen- Alu Szvent Iakob una, alu Sz-
 szura alu Jeremias, Eze- vent Petru dox, alu Szvent Ia-
 hiel, Daniel, Hoseas, Joël, nos trej, alu Iudas una.
 Amos, Obadias, Jonas, *Karte de pre Prorotsi-*
 Micheas, Nahum, Haba- tura.
 Vedenyé szau vedere alu Szvét
 Ianos.

CATE-

C A T E C H I S M U S.

Atsaja ej Atsaja.

Celul si Percile Christinestà Eveceturæj
 szkurte si à Kredinciej.

En: Tse veszelitur aj tu en viaczata si en morte ta?
 R. Atsaszta; kum ku trup ku szuflet au
 voj via au voj muri, jeu szemt à Domnu-
 lui vernik almieu, si deszkumperetoruluj
 mjeu, alu Jesus Christus, kare pre mine
 den tote putere à Drakuluj emau szlo-
 bodeitume, si akmu enke assa me cine,
 kum totæ szem szlufaszke pre iszpesze-
 niem.

Rom. 14, v 8. Au vom via au vom muri tse à Dom-
 nului szemtem. *1. Pet. 1. 19.* Deszkumperacz szem-
 tem ku szindsele szkump alu Christus. *Rom. 8. v 28.*
 Stim kum atselora kari en dredseshk pre Dumne-
 dzeu tote szemt pre bine.

*E. Kete lucruri trebujeşte cie sze stij kum ku a-
 tsaszta veszelitura vijend, ferikate sze fise viaczata
 si morte ta?*

R. Trej: Deprima ketuj de mare sze
 fie nevoja me Aldoile: ku tse mod szeme
 szlobod jeu den totæ nevoja me. Altrei-
 le: kntse dederuræ de har eme cin lu
 Dumnedzeu prentu atsaszta szlobodzi-
 tore.

A 5

Matt. 11.

Matt. 11. v 28. 29. Venicz tocz lamine karivacz usztenit; si jeu voj ohdini pre voj, luvacz szusz dsogul mieu si enveczacz de la mine, ke jeu szemt blend si ku inimæ szmirite si vecz affla ohdine szufletelor volztræ.

PARTE DE PRIMA

DE PRÆ

NEVOJA SZAVDOSZADA A

OMULUI.

E. De unde vej cunoştie nevoja si doszada ta?

R. Den Ledse alu Dumnedzeu.

Rom 3. v 20. Kunoştioara a Pekatuluj jeszte præn Ledse.

E. Tse posszeste de la noj Ledse alu Dumnedzeu?

R. Enæ envace præn noj præn atsaja Domnul Chriştus entro lammæ la Szvent Mathe en doadzets si doæ de percz.

Endreseste præn Domnul Dumnedzeu teu den totæ inima ta, den int szuffe-
tul teu, den tot gendul teu, si den to æ
vertute. atsasztaje porenka de prima si
maj mare, Adovæ jare aszemene jeszte
ketre atsaszta; Endreseste prietnikul teu
kassi enszucztine. De atseste doæ po-
rents sze cin Ledse si Prorotsi.

E. Pute-

E. Putevej kuplin atseste tote vine?

*R. Nitsi entrunkip: kæn den nerav ple-
kat, szemt præn uretsune lu Dumnedzeu
si à prietnikuluj mieu.*

Eph. 2. v 3. Den nerav jeram feci à meniæj.

*Vore de unde jeszte neravuluj omenesz k atare
mare z drobitura.*

*R. Den kedzeturæ lu Adam si à Evæj
en atæta kum amo tocz en pekat ne prî-
dem sine nastem.*

Rom. 5. v 12. Pren un oim au entrat pekatul en tsasz-
te lume *Psal 51. v 7.* Jaka en anitsiæ mam prinsz
si mume me en pekat emau enka ldzitume en zge-
vulszeu.

E. Auva lesza Dumnedzeu pekatul fere betaje?

*R. Nitsi untrunkip nulva lesza: tse
maj tare den diudekata derapte à sza si
en tsasztræ lume, si ku betej de vetsiæ elva
bate si binterlui.*

En à tsintsa karte alu Moşesen 27. de percz v 26.

*Blesztematuje vore tsine nuva remene en atsele to-
te tse szemt szkrişe en karte Ledsej kum atsele
szele fæke.*

ADOVÆ PARTE

DE PRÆ

SZLO.

SZLOBOZITURA OMULUJ.

E. Kuket dereptensze desztójnits szemtem pra berej szau bintetlujale deò vrame szau trupaszke si pra bintetlujale devatsia dare jaszte vro kale pran kare kù Dumnedzeu szene putem empeka?

R. Delipsze jaszte, kum au noj ens szæ fatsem desztul, au pran altul.

Gen. 2. v 1. Den pomæle à pomuluj siutului bineluj si à revuluj szæ nu menents kæ vore en tse dzi vej menka ku morte à morciej vej muri.

Rom. 8. v 3. 4. Tse jera neputere Ledsiej Dumnedzeu tremesze Fiul szej prentroupekat, kum ende-reptetsune Ledsiej en noj szesz emple.

E. Putevom fatse desztul pran noj Ens?

R. Na nitsi dentro parte: tse maj taræ den dzi en dzi detorijlle nosztræ eme-rind ele emerim.

Matt. 6. Sine jarte gressielela nosztræ.

E. Daretsa entrembletor etrebuje te szæ kantem, pran kare desztul sze fatsem?

R. Kare jaszte om a deverit, si plinku dereptate, tse sze fie ku odate si Dum-nedzeu derept.

Esa. 7. v 14. Jaka Verguræ va prinde en zgævul szej, siva naste unfet, silva kjema atsela Immanuel atsaja ej atsaja Dumnedzeu ku noj.

E. Tsine-

E. Tsineje jare Entrembletor.

R. Domnul nosztru Jesus Christus, decum krendfile Creduluj à Apostolilor entro sommæ ene envace.

1. Tim. 2. v 5. Unul jaszte Entrembletorul entre Dumnedzeu, si entre omeny Omul Jesus Chris-tus.

E. Kare jaszte atsel Credeu Apostolilor.

R. Cred entrun Dumnedzeu, en Ta-tel à tot Puternik, roditorul tseruluj si à pæmentuluj, Si en Jesus Christus, entru-nul Fiul neszku al szej, Domnul nosz-tru, kare sze prinsze de Duhul Szvent, neszku den Maria Vergure, Pæci szupt Pontius Pilatus, resztignisze, si muri, engrupesze, pogori præ pekuræ, à treja dzi de la morcz esze szkulæ, szuji szusz en tser, sede de à derapta Tateluj à tot Pu-ternik, Dumnedzeuluj, de akolova si vi-nyetor à dsudeka viji si morci. Cred si en Duhul Szvent; Cred Beszereka kjuzd, Christinaszke; unetsune Szvencilor, Jer-tetsune pekatelor, Szkuletura trupuri-lor, si viacza devetsie Amen.

Entuob

E. Præ kete parcz sꝛe empart atseſzt Creden à Apostolilor ?

R. Præ trej precz: kæ parte de prima jeſzte de præ Tatel Dumnezeu, ſi de præ roditura à noſztræ, Adovæ jeſzte de præ Fiul, ſi de præ deſzkumperetsune à noſztræ. Atrea jeſzte de præ duhul Szvent, ſi de præ ſzvincitura noſztræ.

E. Ketse numeſt Trej, aſti Tatel, Fiul, ſi Duhul Szvent

R. Kæ Dumnedzeu en kuvētul ſzeu aſſa au ivit præ ſzine, kum atseſzt trej unul de altul ſze ſie ſzemelyury ſzau ob-raze uſzebitæ, atſel un Dumnedzeu devetsie.

1. Joh. 5. v 7. Trej ſzemt en tſer, kari fak adevereturæ, Tatel, Fiul, ſzau kuvēntul, ſi Duhul Szvent, ſi atseſt Trej ſzemt unul.

DE PRÆ TATEL DUM- NEDZEU

E. Tſe kredz kēd atsaja ulu jeſt ?

Creden Tatel à tot puternik Dum-nedzeu en Roditorul tſeruluj ſi à pe-mentuluj ?

Cred

Cred kum Tatel devetsie à Domnuluj noſztru alu Jeſus Chriſtus, kare tote den nemika au rodit, prentu Chriſtuſuluj mjeu mije enke em jeſzte Tatel ſi Dum-nedzeu.

Heb. 11. v 3. Tſe noj previm, auſz fekute den atſele, tſe novæ ſze iveſzk. Gal 4. v 7. Maj mult nu ſzem-tecz ſzluds tſe afečz, ſi d ke ſzemtecz fecz urikaſi enke ſzemtec alu Dumnedzeu præ Chriſtus.

E. Tſe jeſzte purtetura de griſe alu Dumned-zeu.

R. Jeſzte terime puternike alu Dum-nedzeu ſi pretutindinile ajeve, ku kare au rodit tſerul ſi pementul ku tote roditu-rille entruna, ka ku o menæ ele cine, ſile vodeſte, aſſa kum tote ſzeſze temple den ſzvatul Dumnedzeoije ſzale.

Acta. 17. v 25. Jel de tuturora viaczæ ſi reſzuſſe-tul ſi tote. Eph. 1. v 11. Totele fātſe den ſzvatul vojije ſzale.

DE PRÆ FIUL DUM- NEDZEU.

E. ketse ſzenumeſt Fiul lu Dumnedzeu JE-SU S atsaja ej atsaja Iſzpezitor ſzau ſzlebozitor ?

R. Ke præ noj dē tote pekatele noſz-træ ene

træ ene szlobozeft, sine iszpezeft.

Matt. 1. v 21. Kjemalvej præ jel JESUS, Kæ jelvå szlobozi dihania sza den pekatele lor. *Act. 4. v 13.* Nuje en altul en nime iszpeszenix, nitsi szau dat entre omeny szupt tser alc nime præ n kare are trebui ane cine szau ne iszpeszi.

E. Ketse sza kjame Christus atsaja ej atsaja UNSZ?

R. Kæ dela Tatel jeszte orendit si de Duhul Szvent jeszte unsz, kum sze fie mare Prorok si Enveccetor, mare Præ ut, si Kraj.

1. Cor. v 30. Kare (Jesus Christus) jeszte pusz novæ de la Dumnedzeu mendrie si deszkumperetsune.

Joh. 2. v 18. Præ Dumnedzeu nitsikend nime nau vedzut, tse atsel Fiul unul neszku kare jeszte en szenul Tatelj luj, jel enau povefztuit novæ. *Heb. 9. v 28.* Christus ôdate eszau syrtveluit kum pekatele à mulcz szele jeh. *Rom. 8.* Christus de à derapra alu Dumnedzeu milkujestesze prentu noj. *Psal. 110. v 1. 2.* Dzifze Domnul. Domnuluj mjeu, Domnestete en mistokul allenisilor tej.

E. Prentutse oke sze kjame Christus Fiul unul neszku alu Dumnedzeu?

R. Ke numaj jel szingur jeszte de nerav Fiul lu Dumnedzeu, præ kare Tatelj den

tel den vremile devetsie elau neszku.

Psal. 2. v 7. Jehova dzifze mije: Fiul mjeu jest tu asztedz tam neszku præ tine.

E. Prentutse cke kjem au numest præ Christus Domnul nosztru?

R. Ke ku szendfele szkump aluj enau fekut præ noj iszto alu.

1. Joh. 1. 7. Alu Jesus Christus; à Fiuluj luj szendfele ene kureceste præ noj den tote pëcatele nosztræ.

E. Tse credz kend atsaja dzits:

Esze prinsze de Duhul Szvent, neszku den Maria Vergura?

R. Kum kæ Fiul lu Dumnedzeu den trupul si den szendfele à Mariaj Verguræ, præ n munka à Duhuluj Szventluve szufz nerav derept omeneszku.

Luc. 1. v 35. Duhul Svent va deszkeleka præ tine (Maria) si vertute à ennaltuluj umbriva præ tine. Derepen sze atsela

B

enke

atsela enke tseva naste den tine ej
Szvent, si szeva kjama Fiul lu Dum-
nedzeu.

E. Tse Credz kenda tsaja dzits:

Peci?

R. Kum jel en tote vreme vieci-
ejluj enke, tse maj tare en vreme
morciej au pecito menia alu Dum-
nedzeu prentu pecatele nosztra.

1. Pet. 2. v 24. Kare pekatele nosztre elau
purtat en trupul szeu prae lemn, kua-
ku venetej szemtez vindikacz.

E. Ketse au pecit Christus:

Szupt Pontius Pilatus?

R. Kum jel find nevinovat en
nainte deregetoruluj de affare eszau
dsudekat prae morte, kum prae noj
szene szkote de szupt dsudekata alu
Dumnedzeu.

Luc. 23. v 13. Dzisze Pilatus: Nitsi o vine
nam afflat en atseszt om.

E. Ketse szau resignit Christus?

R. Kum

R. Kum bleisztama tse jera prae
mine sze je szine.

Gal. 3. v 13. Christus enau deszkumperat
prae noj de bleisztama ledziej, kend
prentu noj fu bleisztama. ke szkriszu-
je; Bleisztamat vore tsine aninat jeszte
de lemn.

E. Prentu tse oke au murit Christus?

R. Pretru tsasztæ oka ke derep-
teciei alu Dumnedzeu prentu pe-
catele nosztre nitsi en trunkip aj-
mintrille desztul nare si putut fatse.

Heb. 2. v 14. 15. Ku Christus sze Zdro-
baszke pren morte atsaja, la tsine jera pu-
tere morciej, atsaja ej atsaja, prae Drakul,
si sze szlobodze vore kari de frika mor-
ciej en tote viatza lor jera robi.

E. Ketse szau si engrupat Christus?

R. Rum ku atsaja szæ adevetdzæ ke
jel ku adevet are si murit.

Matt. 27. v. 59. 60. Joseph kend are si
luvat dsosz trupullu Jesus, el nemesztu
en mormentul nov alszeu.

B2

E. Ketse

E. Ketse puny si atfaszta enke lenge atfaja;
Pogori pre pekura?

R. Kum jeu en iszpiteturille grelle à mele premine, ku atfaszta veszeliture szeme hræneszk, kum Domnul mjeu Jesus Christus ku sztrinszurille, si ku dsutrijale neizpusze à inimijej si à szuffletuluj, pre mine de kinurille si de dsutrijale à pekurije emau szlobodzitume.

Esa. 53 v. 5. Jel (Messias) au rebdar durerj prentu hiklennyille nosztræ. 1. Samuel. 2. v. 6. Domnul omore, si jaresite eniadze, dsosz pene la pekure arunke, si jaresite szkote.

E. Ketse auszkulat szusz Christus?

R. Kum pre noj szene pote fatse partnits en dereptate keutate ku morte asza.

Rom. 4. v. 25. Kare pre morte eszau dat prentu pekatele nosztre, si au szkulat pentru endereptetura nosztre.

E. Entse kip entseleds atfaszta:
Szuj szusz en tserurj?

R. Kum Christus pre vedere Apostolor eszau luvatusze szusz en tserurj kum akolo szæ sadzeda derapta Tateluj.

Act. 1

Act. 1. v. 9. Præ vedere à okjilor lore eszau redikat szusz.

E. Ketse sze pune atfaszta enke lenge atfaja;
Sedzu de à derapta alu Dumnedzeu?

R. Ke Christus utrinde au szuit szuszentser, kum akolo pre szine sze deszkidze à si kapul Beszeretsijej szventæ à szale.

Eph. 1. v. 20. 21. 22. Nemesztitulau præ Christus de à derapta asza en tserurj præ szpe tote puterille ku mult maj szusz, si pre jel elau pusz kapul Beszeretsijej szvente.

E. Ketsej vinyetor Christus à dsudeka vji si Morci?

R. Kum pre noj la szine en feriketsunc devetsiæ szene trake Matt. 25. v. 34. Atuntsva dzitse Krajul atselora kari de mana derapta vor si: Venicz alduitzi à Tateluj mjeu, biruitz emperecia tse au getit vove, de puszul fundamentomuluj atsestij lumj.

DE PRÆDVHVL SZVENT.

E. Tse kredz de præ Duhul Szvent?

R. Kum ku Tatel devetsiæ, si ku Fiul, josate 11n, Derept, Devetsie Dumnedzeu, si

zeu, si kum mine pren kredincza derap-
te lu Christus, si den tot binele lui eme
fatse partnik.

Act. 5. v 3. 4. Ketse, tsau emplit Satan i-
nima ta kum sze mincz en allanul Duhu-
lui Szvent nu à om mincis, tse lu Dum-
nedzeu.

Galat. 3. v 14. Kum tsel fegeduit Duhul
Szvent szel luvem pren kredinczæ.

*E. Tse kredz de pre kjuze Beszereke Sz-
venta alu Christus?*

R. Kred kum Fiul lu Dumnedzeu
dentre tot namul omeneszk siragula a-
lesz sie præ viacza devetsie pren Duhul
Szvent, si pren kuventul szeu elva cine, si
kum jeu enkeatseluj sirag szemt ô parte
viæ, si fivoj pene en vetsie.

[Matt. 16. v 19.] Pren atsaszta szteny de
pjatræ eu voj klédi Beszereka Szvent à
mc. 1. Cor. 1. v 8. Dumnedzeu eva ente-
ri pre voj pene en szfer sit en nevinovetsu-
ne.

*E. Tse jeszte (aufatse) Unetsuna Szvin-
cilor?*

R. Kum

R. Kum tocz vernitsi esz kjus si part-
nitsalu Christus, si den tot binele lui si
kum darurj au luvat dela Dumnedzeu a-
tsele tuturora trebujezte sze entorke pre
iszpeszenie.

1. Job. 1. v 3. Kum vove enke kjuze sze
fie ku noj, si kjuze à nosztre sze fie ku Ta-
tel, si ku Fiul szeu, ku Jesus Christus.

E. Tse kredz de pre jertetsune pekatelor?

R. Kum Dumnedzeu, prentu feke-
ture de desztul alu Christus, rote pomana
à pekatelor nosztre au puszo dso sz, si mi-
ne ku dereptate alu Christus en har emau
deruitume.

2. Cor. 5. v 1. 19. 21. Dumnedzeu jera en
Christus domolind fie tsaszta lume nu
begen dlor vine prentu pekat: Ke pre a-
tseia kare pekat nustia prentu noj szefim
en iel dereptate alu Dumnedzeu.

*E. Kutse mod etevej enderepta en nainte
lu Dumnedzeu?*

R. Numaj szingur pren kredincza alu
Jesus Christus, en atite, kum fere de rote
desztojnitsia à me, kurat numaj den me-

B 4

szerece

șzerere alu Dumnezau emișze deștojnitsește, mje feketura de deștul ku plin, dereptate si șzvincinia alu Christus.

Rom. 3. v 24. 25. 28. Asti karisz endereptacz en har, atsaja ej atsaja den mila alu Dumnedzeu, pren deșzkumperetsune fekute en Jesus Christus, præ kare Dumnedzeu au orendeit kum șze fie șirtve domolitore en șzendșele lui pren kredinczæ: Dereptensze uluim en kip de adever, kum omul jel ușze enderaptæ si șze ișpezșește pren kredinczæ, fere de faptele Ledșiej.

E. Tse kredincza ișpezșetore?

R. Nu numaj vro atarê kunoszkuturæ ku tse en kip tare, una enczelyeg ku atșele tote, karele Dumnedzeu en kuventul șzeu au ivit: tse uzbejale enke adeverite am, kare atsaja adeveracze, kum mie enke jertetsune de pekat si viacze devetsie emișzau deruit prentu una deștojnitsia alu Christus.

Joh. 3. v 33. Tsineva primi adeveretura lui, atșela au petșetluit keș Dumnedzeu derept.

E. Ketșe

E. Ketșe nu pote fi faptele bune à noștre en nainte lu Dumnedzeu, dereptate?

R. Utrinde, ke tșele maișzkumpe faptele bunæ à noștre, enke eșz nepline en tsasște viacze.

Eș. 64. v 6. Totele dereptecile à noștre, eșz ka kerpæ nekurate à mușerij.

E. Kumșze najbe nitsi ô deștojnitsie faptele bunæ à noștre, kend Dumnedzeu feședn-jește plata prentu atșele?

R. Atșa plate nuni șze de den deștojnitsiæ tșe den milæ.

Luc. 17. v 10. Șze tote elacz fatșe enke, karille voveșz porentsie enkes atsaja dzitses Szluds fere de hașznæ șzenitem, kæ ku tșenam cinut à fatșe, atsaja am fektu.

E. Præ tșe veșzeliturecz jește cie șzkultura trupuluj?

R. Kum trupul mjeu ku putere alu Christus șzkulendufze, jareșite ku șzufletul mjeu empreuna șzeva si așzemenasșeva ketre trupul ferikat alu Christus.

Philip. 3. v 21. Kare (Christus) șzkimba-

B 5

va tru-

va trupurile iznirite à noştre kum ku
aszemeneformæ sze fie ketre trupul feri-
kat aluj.

*E. Tse vefzeliture jej den atsaşta krange
Kred viacza devetsie?*

*R. Kum dupe tsaszte viacze vojave
feriketsune depline.*

*1. Cor. 5. v 2. Utrinde szuszpinemune;
poftindane embreka en kortul noştru
den tser.*

DE PRÆ SZVENTÆ SACRA- MENTUMVRILE.

*E. Kuket Kredincza szingure enefatse præ
noj partnits en Christus; vore de unde iz voleşte
atsa kredincza?*

*R. Dela Duhul Szvent kare atsaja o
acice bren poveştuitura Evangeliomu-
luj, si ku viature ku sacramentumulj ô
enterest.*

*Joh. 3. v 5. Voretsine dēape si dē Duh nua
naşte, nuva entra en emperecia alu Dum-
nedzeu. Rom. 10. v 17. Kredincza jeszte
den aszkultement, aszkultementul jare
pren kuventul alu Dumnedzeu. Matt. 28.*

v 19. En.

*v 19. Enveczac totē nemzaturille bote-
pziundule pre jej.*

E. Tse szent Sacramentumulle?

*R. Szemt szemne Szventē si petsecz
Zelodse orenduite de Dumnedzeu, kũ
pren atsele sze ivaszke, si petserluaszke
tuturor vernitsilor jertare pekatelor.*

*Rom. 4. v 11. Luvatau szemnul à tajerurijej empred-
sur, petsete à endereptsunijej den kredincza.*

*E. Kete Sacramentumulj au orendit Chris-
tus en Testamentumul Nov?*

R. Doæ: Botedsune si Tsina Szvente.

DE PRÆ BOTESUNE.

E. Tse Jeszte Botedsune?

*R. Jeszte Sactamentum szau szemn
Szvent de prima à Testamentumulj Nov
kare atsaja envace, si petsetlujeste, kũ
m jeu ku szendsele, si ku szufflerul alu Chri-
stus tokma asfa ku adever, emam kureci-
tume, ka kend en kip de affare ku ape de
Szluga Beszeretsijej Szventē emam Izpe-
tatume.*

*Marc. 1. v 4. Botedza Janos, si poveş-
tuja Botedsune à pokşaniijej pre jertetu-
ne pekatelor,*

E. Unde

E. Unde au fegeduit atsaja Christus kum jel pre noj szene szpele ku szendsele szen, si ku szuffletul szen?

R. En orendalæ Botedsuniej. Matt. 28. Marc. 16. Dutsecive si enveczac totē namurille Botedzundele en Numele Tatteluj, Fiuluj, si à Duhuluj Szvent. Kare va krede si szeva botedza iszpeziszeva, kare jare nuva krede pegubiszeva.

E. Trebujeste pre porobots mits de cice aj botedza.

R. Trebujeste enkes tare: ke jej enke sze cin de leghetura si de Beszereka alu Dumnedzeu, pren Botedsune ttebujeste szesze szedaszke en Beszereka Szventæ.

Act. 2. Vove evi szau fekut fegedas si à fecilor voftri.

DE PRÆ TSINA DOM- NVLVJ.

E. Tsej Tsina Domnuluj?

R. Jeszte aldoile Sacramentum, szau szemn Szvent à Testamentumuluj Nov; en kare Christus, au porentsit tocz vernitsi à

nitsi à menka, den atsa penye fremte, si à be den atsel pehar empercit, ku atare adausz fegedas, kum szuffletul mjeu, de jel ku trupul luj, si ku szendsele luj tokma affa ku adever esze pastæ præ viacza deve-tsie; de kum ku adever penye, si vinul ku gura trupaszke jau si menenk; si ej atsaja oka undé Christus penye kjame trupul luj, si peharul szendsele luj, Szvent Paul enke numeste penye trupul alu Christus, peharul jare kjuzluitura à szendsele luj luj ku noj. Matt. 20. v 26. 27. 1. Cor. 10. v 16.

E. Unde au fegeduit Christus atsaja?

R. En őrendala Tsinejej; karele Szvent Paul Apostol den trej Evangelisti, dē Szvent Mathe, Szvent Mark, si den Szvēt Lukats asse tseteste. 1. Cor. 11.

Domnul nosztu Jesus Christus en atsa nopte kēd esze vindu lue penya si dedēd har eu fremse si dzisze: Luacz menkacz, ke atseszta jeszte trupul mjeu kare pren-tru voj eszez drobeste, atsalzta fatesz pre pomana me: Assidere peharul enke dupetse are si tsinat dzikend, Atseszt pehar ej Testa-

ej Testamentumul nov, pren szendsele mjeu Atsaszta fatsecz præ pomana mej. Ke vore de kiteor vecz menka atsaszta penye; si vecz be atseizt pehar, veszticz szau pomenicz morte Domnuluj pene kendva si vinyetor.

E. Kerora trebujeşte à merdse la masza Domnuluj?

R. Atselora kari præ szine iszpiteszk, atsaja ej atsaja, kare ku adevar sze kejeszk unde jej ku pekatele szale præ Dumnedzeu elare si dodeit; uszbejeszkusze jare, kum atselelor prentu Christus szent jertate, si kare posszeszk en kredincza derapte si en viacza netsertetore den dzi en dzi tot maj tare à krejte; kari aj mintrille fak, nu trebujeşte aj lesza szusz en tser ku putere kleirol à empereciej tseruluj.

1. Cor. 11. v 28. Sze iszpetaşzke tsines tsines præ szine, si assa sze menentse den penye, si assa sze be den tseszt pehar.

E. Tsesz kleile Empereciej tseruluj?

R. Povesztuitura à Evangeliumuluj, si tsertate szau vrava à Beszeritsiej Szvete ku kari-

ku karele Emperecia tseruluj Pokaiczilor, esze deskide nepokaiczilor jare esze enkunye.

Matt. 18. v 18. Adever dzik vore kum vore tse vecz legapra pement, fivor legatæ en tser enke, si vore tsevecz dezlega præ pement dezlegate vor fi en tser enke.

A T R E A P A R T E.

D E P R Æ

Dedeturæ de harketre Dumnedzeu à omuluj szlobodzit den nevoja

E. Unde den tote nevoile, numaj den meszerere alu Dumnedzeu prentu Christus, enã szlobodzitune, ketse dare trebujeşte erke à faste bine?

R. Kum en tote viacza nosztre prenoj ens szene aratem ketre Dumnedzeu, à si harnits, si kum noj den pomele de præ kredincza nosztræ sze fim adevericz: La szferst kum noj ku viacza netsertetore à nosztre præ alci enke sze dobendim lu Christus.

Rom. 12

Rom. 12. v 12. Adutsecive en nainte tru-
prile vosztræ, viæ Szventæ, syrtvæ jub-
itæ en nainte lu Dumnedzeu si nuve kro-
irecz ketre atsaszte lume, tse szkimba-
cive præ voj, præ en nojtura mincilor
vosztræ præ atsaszta kum sze adeveracz,
kare sze fie lu Dumnedzeu voje bunæ ju-
bite si pline *2. Petr. 1. v 10.* Nevoicz kje-
metura vosztre si aleizetura vosztræ à en-
teri. *Matt. 5. v 16.* Assave lutsaszke lumi-
na vosztre ennainte omenilor, kum sze
vade faptele bunæ à vosztræ si sze laude
Tatel vosztru den tser.

E. Karille szemt fapte bunæ?

R. Tsele tse vor si den kredincza de-
rapte, dupe Ledse alu Dumnedzeu, si vor
si numaj præ laude numeluj Iuj.

Rom. 12. v 23. Vore tse nuj den kredin-
czæ ej pekat. *Eph. 6. v 17.* Luvacz szusz ar-
mele iszpeszenijej; atsaja ej atsaja, kuven-
tul lu Dumnedzeu. *1. Cor. 10. v 31.* Totele
fatsecz præ lauda alu Dumnedzeu.

DE PRÆ LEDSE LU DUM-
NEDZEU. Tse

E. Tse jeszte Ledse alu Dumnedzeu?

R. Atsaja affa jeszte szkrisze. *Exod. 20.*
Deut. 5.

Grei Dumnedzeu tote atseste kuvente:

Porenka de prima.

Jeu szemt Domnul Dumnedzeul teu,
kare tam szkosz præ tine den Egiptus, dē
kasza szlusbijej, sze najb tu Dumnedzej
sztrieny en nainte me.

Adoa porenka.

Nu fatse cie kip tsoplit, si nitsi ô aszeme-
neturæ atselora tse szemt szusz en tser,
au aitse dszoz præ pemēt au en ape szupt
pement, Nitsi te pleka atserola nitsile
tisinszti atsele; Kejeu szemt Domnul
Dumnedzeul teu tare, sztetor de besszeu,
kare voj guni besszeu de allan prentu pe-
katele perincilor en fecz, penen a trea si
apatra szementzæ en atseja, kari uredzk
præ mine si fak meszerere penen amie
de szementzæ, ku atseja kari endredseszk
præ mine, si em cin potentsile mele:

Atrea Porenka.

Domnuluj Dumnedzeuluj teu Numele
C datete.

daffietele nul pomeni, kæ Domnul nûva
lesza fere betaje præ atsela vore tsine nu-
mele luj daffietele civa pomeni au elvâ
numi

A Patra Porenke.

Pomenestete, kum Szembeta szeu szvin-
cest, en safze dzile muntseste, sitz fe tot
lukrul teu, jare à sapte dzi va fi Szembeta
Domnuluj Dumnedzeuluj teu, nemika
nu lukra en atsaja dzi, nitsi-tu, nitsi fetul
teu, nitsi fata ta, nitsi szluga ta, nitsi szluf-
nika ta, nitsi dobitokul teu, nitsi besena-
rul teu, tse jeszte den lontru porciej tale;
Ke en safze dzile rodi Domnul tserul, pe-
mentul, mare, si tote roditurile, tse szemt
en atsele, si à sapte dzi odihni, prentu a-
tsaja cu aldui atseszt Domn szembeta, si u
szvincti atsaja.

Atsintsa Porenka.

Tsinfeteşte Tatel teu, si majka ta, kum
tse viedz, dzile lunds præ pement, karele
Domnul Dumnedzeul teu va da cie.

Asafze Porenka.

Nu Omori.

Asapte

Asapte Porenka.

Nu Kurvi.

A Opta Porenka.

Nu Fura.

A Noa Porenka.

Nu grei merturie sztrembæ en
allanul prietnikuluj teu.

Adzetse Porenka.

Nu possiti kasza prietnikuluj teu, nitsi
possiti atselas prietnikuluj teu mujere,
nitsi szluga, nitsi szlusnika, nitsi boul, ni-
tsi aszinul, nitsi nimika, vore tse szemt à
prietnikuluj teu.

E. Entsekip esze emparie atseszte parents?

R. Præ dova tablæ: Table de prima
ku patru parents, atsaja ene de nova en-
nainte, en tsekip trebujeste nova præ noi
szene purtem ketre Dumnedzeu.

Adove tablæ jare, ku safze parents atsaja
envace ku tsene tzinem prietnikuluj no-
iztru.

Deut. 4. v 13. Szkrise Dumnedzeu atse-
ledzetse kuvete præ dova table de piatra.

E. Tse possieteste Dumnedzeu en Porenka de
prima?

C2

R. Kuor

R. Kum szeme de pertedz jeu de tote rugare idolaszke, si sze kuno szk ku dereptul numaj un Dumnedzeu derept, si szeme uzbejeszk szingur en jel.

Matt. 4. v 10. Domnuluj Dumnedzeu-luj teu roeg, si numaj luj szingur szluzeste.

E. Tse possfeste à Doa Porenka.

R. Kum præ Dumnedzeu, nitsi en vrunkip, au en vrun obraz, affare sze nul tsoplim, nitsi ajmintre sze nul tsinszim, tse numaj dekum jel au porentsit en kuventul luj.

Esa. 40. v 18. Kuilvecz aszemenæ præ Dumnedzeu tare, si ketre tse aszemene-tura vecz aszemenæ præ jel. *Deut. 12 v 32.* Voretse porentseszk jeu vovæ atsaja sze pezitz, si nimika ketre atsela nitsi sze punecz, nitsi luvarecz.

E. Tse possfeste Dumnedzeu, en atrea porenka?

R. Kum ku Numele Szventiej szale ajmintre nu; tse humaj ku mare tsinszte si biczlujale sze viem.

Psal. 35. v 27. Sze dzitsem fereszta nosz-tæ: Ennelcedzeszæ Domnul, *Jer. 5. v 2.*

Mincind

Mincind tegedujeszk præ Domnul.

E. Tse porentseste Dumnedzeu en à Patra Porenka?

R. Kum szlusba Beszeritsiej szventæ, si Scholele szesze cine, si kum jeu ku alci depreuna ku keftigæ szæ pott si purure, en adunare Szvente: La szfferhit kum en tote viacza me de fapte re præ mine szeme fereszk, si en atseszta kip tsa Szembeta devetsiæ en tsaszta viacza szo entsep.

Ezech. 20. v 12. Szembeta me datam lor, Kum sze fie szène entre mine si entre jej, si sze stie kum jeu szemt Domnul karele præ jej szvinczeszk. *Aclor. 2. v 42.* Kuprins jerau Apostoli en enveceturæ si en em-preunare avucie, en fremtura penyije, si en rugetsune.

E. Tsene de nova en nainte Dumnedzeu en à Tsintsa Porenka?

R. Kum ketre totz karisz en nainte nosztræ, majmarilor sze fim ku tsinszte desztojnika ku dragoszte, si ku vernitsie.

Rom. 13. v 1. Tot szuffletul sze si szupt pusz puternitsilor.

C3

E. Tse

E. Tse poſſteſte Dumnedzeu en à Saſza Porenka?

R. Kuntinind vrefmeſia atsaja envace, kum redetsina ſi aredatul enke à vrefmeſiej, aſti menia nevedenia poſſta à ſztetetu, rijej de beſſzeu ele cine en lok de vrefmeſie.

1. Joh. 3. v 15. Vore tsine ureſte fratele ſzeu vrefmas jeſzte.

E. Tse enceleſzetura are à ſapte porenka?

R. Kum tote ſzpurketsune novæ trebujeste ſze ucim ſi en allan ſze vijemku kumpete, ku ſzmirime ſi ku kuretsune.

1. Theſſal. 4. v 3. 4. Atsaſzta jeſzte voja alu Dumnedzeu, ſzvincitura voſztre kũ ſzeve fericz præ voj de kurvie, kum ſze ſtie tsines tsines dentre voj à birui vaſzul ſzeu en ſzvincenie ſi ẽ tsinſzte, nu en bola poſſriej.

E. Tse kuntine Dumnedzeu en à Opta porenka?

R. Szupt numele furtuſaguluſj kuprin de tote meſterſigurile rele, ku karile apukem tse jeſzte altuja, ſi tote ſzkumpete, ſi vietu-

ſi vieturæ reh, ku darurile alu Dumnedzeu.

1. Theſſ. 4. v 6. Nime ſzenu ſzupere, ſzau nu doſzædaſzke, nitsi ſzel ſſelujaſzke præ fratele ſzeu. *1. Cor. 6. v 10.* Nitsi ſzkumpi, nitsi repitori urikul à empereciej lu Dũnedzeu nulvor birui *Prov 30. v 9.* Here-neſteme ku menkare ſzerurendume ſze nu te tegedujeſzk, ſi atsaja ſze nu dzik, Tsinej JEHOVA?

E. Tse poſſteſte à Nova Porenka?

R. Kum tote mintsunile ſzele deper-tedz, dereptate ſzeo ulujeſzk, ſi la ſzffer-ſit altora veſztre bunæ ſzeo fereſzk.

Ephes. 4. v 24. Punend dſoſz mintsuna greitz dereptate, tsines tsines ku priet-nitsi voſtri.

E. Tse kuntine à Dzeſe porenke?

R. Kum numaj de maj mikæ poſſiæ au gend enke; vore tſej en allanul poren-tsiej alu Dumnedzen inimile noſztre ſze nuſze keſtidze.

Rom. 7. v 7. Poſſra nas ſi ſtiot keſpekar, ſze num vre dziſe Ledſe nu poſſi.

E. Ketse vojeste Dumnedzeu Ledſeſza aſſa tare ſze ſze veſzaſzke kend nuje nime ka-
re atſaja deplin ſzeo cine?

R. Kum ſze kunoſtem ket jeſzte de-
mare plekare àneravelor noſztre pre pe-
kat, ſi ku ateta maj tare ſze poſſim en
dereptsune en Chriſtus, Dupatsaja kũ
ſze tſerem mila enke à Duhuluj Szvent,
kum den dzi en dzi, tot maj maj ſzene
ennoim præ obrazul alu Dumnedzeu.

Rom. 7. v 25. Ku minteam dafire ſzlud-
ſeſzk Ledſiej alu Dumnedzeu, jare ku
trupul ledſiej pekatuluj. 1. Cor. 9. 24. Aſſa
kurecz kum ſze luvatz dobenda.

De Præ rugetsune au rugare.

E. Entſekip trebujeste à tſere mila à Duhu-
luj Szvent, ſi alalte darurj alu Dumnedzeu?

R. Envacene præ atſaja Domnul
Chriſtus. Matt. 6. ſi Luc. 11.

Tatel noſztru tsine jeſt en tſerurj. 1.
Szventzaſzkeſze Numele teu: 2. Vine
emperecia ta. 3. Fije voja ta: kum en tſer
aſſa aits præ pement enke. 4. Penye noſz-
tre de

tre de tote dzilele dene nove aſztedz. 5.
Sine jarte nove greſſelele noſztre, kum
jertem ſi noj greſſicilor noſtri: 6. ſi nune
dutſe præ noj en iſzpite, tsene ſzlobod-
zeſte præ noj de revul, kej à ta emperecia,
putere, ſi lauda penen verſia, vakuluj
Amen..

E. Ketse au porentſit Chriſtus kum lu Dum-
nedzeu aſſa ſzej greim Tatel noſztru?

R. Kum en noj en feci alu Dumned-
zeu tsin zte deſztojnike, ſi uzbejale ſze
pornaszk, Dumnedzeu atſele tſe ku
kredincza derapte vom tſere de la jel ku
nemika maj nuva tegedui de noj kaſſi pe-
rinci noſtri bunetecile pementest.

Matt. 7. v 11. Sze voj kari ſzemtetz rej
fecilor voſtri ſtitz bune darurj à da, ku-
ket maj tare Tatel voſztru den tſer de bi-
ne tſelora kari tſer de la jel.

E. Ketse ſze de la atſaja aſaſzta enke:

Tsine jeſt en tſerury?

R. Kum de præ Nelcia ſzau Meria alu
Dumnedzeu den tſer., nemika deluk ru
pementelzk ſze nu gendim, ſi kum tote
C5 karileſz

karileiz nove delipsze de la Enelcia luj
sze astepem.

Actor. 17. v. 24. Dumnedzeu kare au ro-
dittsaszte lume si tote tseszen ja find
Domnul pementuluj, tseruluj, en Besze-
rekæ de menj fekute nu lekujeste.

E. Karej tserere de prima?

Szvintzaszkesze Numele teu.

R. Atsaszta ne de kum sze fatsem la-
uda ta maj nainte de tote luklurile.

Psal. 113. v. 3. Dela reszeritul szoreluj le-
udat sze fie Numele Domnului. *Psal. 115.*
v. 1. Nu novæ Domne, nu novæ tse Nu-
meluj teu de lauda.

E. Karej à dove tserere?

Vine Emperecia ta.

Atsaja ej atsaja:

R. Dene kum dupe lauda Numeluj
teu sze tokmin en nainte nosztre iszpe-
szenia devetfie szau emperecia feriketfu-
niej. en Emperecia à puterej si à miliej.

Phil. 3. v. 14. Unlukru fak kum atsele
tse misz dupe dosz szele ujt jare sze kaut
præ a-

præ atsele tse szemt en naintem nevo in-
dume à kure ketre cel, præ luvare do-
bendiej si kijeme turiej den tser alu Dũ-
nedzeu en Christus Jesus.

E. Karej à treja tserere?

Fie voja ta, kum en tser assa aits
pre pement enke.

Atsaja ej atsaja:

R. Dene kum noj ens sze leszem voja
nosztre en napoj, si ketre voja ta sze fim-
gata, ku engeduiture entsekip Aendse-
ri fak en tser.

Matth. 10. v. 24. Kare vojestse præ mine
à petretse szesz tegeduiazske præ szine si
sze jeh krutse sza pra szine, si me petrake.
Psal. 143. Envaceme szecz fak voja taa.

E. Karej à Patra tserere?

Penya nosztre de tote dzilele
dene nove asztedz.

Atsaja ej atsaja:

R. Dene nove tote tse misz delipsze
præ hrana arsestii viatze.

Prov. 30. v. 8. Sziromenæ au bogetate.
num da

num da mie tseme hranește pră mine ku
hrane defztojnike ketre mine.

E. Karej à tsintsa tserere?

Jarte nove pekatele noștră, kum
jertem fi noj gresicilor noștri.

Atsaja ej atsaja;

Nove pekatoșilor. nevolnits pekatele
noștre nule bega vina de kum noj atsasz-
ta, adevereture à miliej entre inimile
noștre șimcim, șe ajbem urere de à
jertare tuturora.

Matt. 6. v. 14. 15. Szevetz jerta omeni-
lor pekatele lor, jertaleva fi vove Tatel
voștru den tser pekatele voștră. Șe ja-
re nulevetz jerta omenilor pekate lor, ni-
tsi Tatel voștru enke den tser nuleva,
jerta vove greșelele voștră.

E. Karej à șașze tserere?

R. Nune dușe pră noj en ișpite, tse-
ne șzlobodzește de revul.

Atsaja ej atsaja;

Kuket Drakul, Lume enke, fi trupul
noștru fereștră. noștră lupte ku noj: tu
pră nojku terime à Duhuluj teu enteres-

țena,

șene, kum en tsaszte lupte șzuffletășke
șe nune envindsem, tse la șzfferșit en-
vingeture depline șe luvem.

Psal. 143. Duhul teu tsel bun șeme en-
derepte pră mine pră pement derept.
Matt. 26. 45. Prăveghiatz șive rugatz kum
enișpite șe nu kedetz. Șzuffletul ej gata,
tse trupul ej netar.

E. Entșekip vej enkide rugetsune ta?

Kej ata Emperecia, putere, fi lauda
penen versia devak.

R. Tote atșeste tserem de la tine, kă
nove tote potz da, fi vojeșt tote à da: fi a-
tșește utrinde tserem, kum dentre a-
tșește tote lauda șetz torne pră Nume-
le teu.

I. Cor. 29. v. 11. 12. Ataj ô JEHOVA Meria,
putere, lauda, viatza devetsia fi nelcia,
șinke atele șzent tote tse șzent en tser,
fi pră pement. Ataj ô JEHOVA Em-
perercia aști karē te merest, pră tine, kum
șe fi prășpe totz Fejedelmi: ke boge-
tate, fi feriketsune șzau lauda tote șeme
deș.

dela fatsa ta, si tute Domnest præ izpe-
totz, en mena ta jeltze emmeritura à tu-
tutura si putere si terine præ enteri uræ.

E. Tseji voja atse/znuj kuvent Amen?

R. Kum lukrul adeverit si tare tze fie.
II. Cor. 1. v. 20. Vore keté fegedafui szent
alu Dumnedzeu toteszen jel (en Chri-
stus) affa si Amen.

GLORIA DEO. VENIA REO.

DITSÖSEG-ISTENNEK.

BOTSANAT A' BÜNDÖ-
nek.

Alduitura Maszijej.

OKi tututura præ tinete kaute
Domne, si tu daj hrana atselo-
ra en vreme desztojnike, si deskidz
menurille tale, si empli tote roditiu-
rile victore ku alduitura ta. Psal.

145. v. 15. 16.

DOmne Dumnedzeu Tatel Sz-
vent al nosztru den tser, aldu-
jesté pre noj, si atseste darurile karil-

le den bune si biofze voja ta vom
luva pren Fiul teu pren Jesus Chri-
stus. Tatel nosztru & c.

Dedetura de har dupe menkare.

HArucz dem noj cie Domne Du-
mnedzeu, Tatel Sveszt alnosz-
tru den tser, prentu tseste darurille
à tale karille den deruitura biofze à
ta amo am luvat pren Domnul nosz-
tru Jesus Christus Amen. Tatel-
nosztru & c.

Alta dupe menkare.

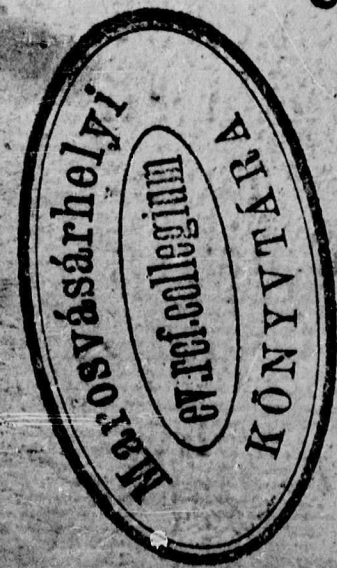
DOmne Dumnedzeu Perintele
Szvent alnosztru den tser, ha-
rutz dem noj Ennelciej Szvente à ta-
le ka unuj milosztivnik purtetor bú
degrise, dultse Perinteluj si Dum-
nedzeuluj nosztru, unde tu præ noj
en tseszt tsasz deakmu ene cinus.

fine

fine hrænis; Rugemuncie kum mē
kare si hrana tse luvem akmu szene
szlufaszke nove præ remeszetura
szenetaticj nosztræ, si præ hrana tru-
pulu nosztru; Rugem præ tinc hræ-
nestene szuffletele enke à nosztræ ku
tsa penyæ den tser; pren Fiul reu,
præn Domnul nosztru Jesus
Christus Amen. Tatel
nosztru &c.

V É G E.

SOLI GRATIAS TIBI,
O GRATIOSA DEUS.

- VÉGE -